Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

37 060 XVI **Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2 **MEMORIE VAN TOELICHTING**

INHOUDSOPGAVE

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL 3

B. BEGROTINGSTOELICHTING 4

1 Leeswijzer 4

2 Beleid 5
2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties 5

3 Beleidsartikelen 7
3.1 Artikel 1 Volksgezondheid 7
3.2 Artikel 2 Curatieve Zorg 10
3.3 Artikel 3 Langdurige Zorg en Ondersteuning 13
3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid 14
3.5 Artikel 5 Jeugd 18
3.6 Artikel 6 Sport en Bewegen 20
3.7 Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II 21
3.8 Artikel 8 Tegemoetkomingen en Rijksbijdragen 22

4 Niet-beleidsartikelen 23
4.1 Artikel 9 Algemeen 23
4.2 Artikel 10 Apparaat Kerndepartement 24
4.3 Artikel 11 Nog onverdeeld 26

5 Premiegefinancierde zorguitgaven (PZ) 26
5.2 Zorgverzekeringswet 28
5.3 Wet langdurige zorg 31

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI);

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Sophie Hermans

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Najaarsnota 2026, die de minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt. (Kamerstukken II, 37 060, nr 1)

De mutaties in deze suppletoire begroting bestaan uit herschikkingen binnen de begrotingsuitgaven, overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken, financieringsverschuivingen en middelen die ten laste of ten gunste van het generale beeld aan de begroting van VWS worden toegevoegd of vrijvallen.

De mutaties op de instrumenten worden toegelicht op basis van onderstaande grenzen voor het totale mutatiebedrag voor de uitgaven en ontvangsten. Hiermee wordt aangesloten bij de RBV 2026.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)		
	Artikelnummer	Uitgaven 2026
Vastgestelde begroting 2026		**39.817.895**
Stand suppletoire begroting september 2026		**38.527.780**
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) LPO Brede SPUK	1	– 5.884
2) Ramingsbijstelling SOV/OVV	2	– 10.500
3) Niet realiseren Caribische Hub DuCaPHEN in 2026	4	– 2.720
4) Meevaller programma- en uitvoeringskosten SVB	7	– 5.692
5) Overige mutaties		– 89.305
Stand 2e suppletoire begroting 2026		**38.413.679**

Toelichting

1. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt om de Brede SPUK niet te indexeren. Hierdoor is niet het volledige bedrag uitgegeven waardoor € 5,9 miljoen vrijvalt in 2026.
2. Op basis van recente realisatiecijfers over 2026 heeft het CAK de uitgavenramingen van de SOV en OVV naar beneden bijgesteld met € 10,5 miljoen. Deze verlaging bestaat uit € 5,7 miljoen voor de SOV, € 2,8 miljoen voor de zorg aan Oekraïnse ontheemden binnen de SOV en € 2 miljoen voor de OVV.
3. In gezamelijkheid met de CAS-landen is besloten om in 2026 geen nadere uitvoering te geven aan de Caribische Hub «DuCaPHEN» en om in te zetten op de uitvoering vanaf 2027. Hierdoor valt € 2,7 miljoen vrij.
4. In 2026 is er een meevaller van € 4,5 miljoen op de programmakosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Dit komt voornamelijk door het teruglopen van het aantal cliënten. Daarnaast zijn de uitvoeringskosten voor de regelingen voor Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen (V&O) lager dan aanvankelijk begroot, hierdoor valt er € 1,2 miljoen vrij in 2026. Dit komt met name door minder gebruik van inhuur- en overheadkosten door de SVB dan verwacht. Dit hangt ook samen met een teruglopend aantal cliënten en aanvragen.

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2026 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)		
	Artikelnummer	Ontvangsten 2026
Vastgestelde begroting 2026		**853.402**
Stand suppletoire begroting september 2026		**968.501**
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Terugontvangsten COVID-19 2024	1	19.000
2) Meevaller ontvangstenraming artikel 3	3	10.700
3) Terugontvangsten SPUK IZA 2023	3	36.000
4) Meevaller ontvangstenraming artikel 4	4	9.074
5) Meevaller ontvangstenraming artikel 6	6	7.400
6) Overige mutaties		5.385
Stand 2e suppletoire begroting 2026		**1.056.060**

Toelichting

1. Op basis van de afrekening van de SPUK COVID-19 over 2024 vloeit er € 19 miljoen vanuit verschillende GGD'en terug naar de begroting.
2. Door diversere grote ontvangsten op artikel 3, waaronder een ontvangst uit de jaarrekening 2025 van het CIZ en de afrekening van een beëindigde SPUK-regeling, is de ontvangstenrealisatie € 10,7 miljoen hoger dan het geraamde bedrag.
3. Op basis van de vaststelling van de SPUK IZA uit 2023 wordt eenmalig € 36 miljoen extra terugontvangen. Dit wordt veroorzaakt doordat niet alle verleende middelen van de SPUK IZA uit 2023 door de samenwerkingsregios zijn besteed.
4. Door vaststellingen en afrekeningen van diverse subsidies en bijdragen is in 2026 sprake van incidenteel hogere ontvangsten van € 9,1 miljoen op artikel 4. Dit betreft onder andere de bijdragen aan het CIBG en de subsidie aan de SBOH.
5. Als gevolg van vaststellingen en afrekeningen van de (incidentele) regelingen en diverse subsidies vindt incidenteel in 2026 een hogere ontvangst op artikel 6 plaats dan eerder geraamd. De huidige ontvangstraming dient daarom naar boven te worden bijgesteld met € 7,4 miljoen.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Volksgezondheid (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**2.021.325**	**481.954**	**2.503.279**
	Uitgaven	**2.201.067**	**5.193**	**2.206.260**
1.10	**Gezondheidsbeleid**	**949.935**	**11.800**	**961.735**
	Subsidies (regelingen)	*51.763*	*– 2.600*	*49.163*
	(Lokaal) gezondheidsbeleid	51.763	– 2.600	49.163
	Opdrachten	*2.458*	*2.491*	*4.949*
	(Lokaal) gezondheidsbeleid	2.458	2.491	4.949
	Bijdrage aan agentschappen	*203.720*	*3.790*	*207.510*
	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	161.406	– 273	161.133
	RIVM: Wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	42.301	3.771	46.072
	Overige	13	292	305
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*418.844*	*16.695*	*435.539*
	ZonMw: Programmering	418.419	16.717	435.136
	Overige	425	– 22	403
	Bijdrage aan medeoverheden	*273.150*	*– 8.576*	*264.574*
	Lokale aanpak	272.994	– 8.420	264.574
	Overige	156	– 156	0
1.20	**Ziektepreventie**	**1.082.464**	**– 7.756**	**1.074.708**
	Subsidies (regelingen)	*416.766*	*– 5.806*	*410.960*
	Ziektepreventie	53.026	– 599	52.427
	Bevolkingsonderzoeken	279.385	– 3.120	276.265
	Vaccinaties	84.355	– 2.087	82.268
	Opdrachten	*32.555*	*– 1.686*	*30.869*
	Ziektepreventie	31.677	– 1.721	29.956
	Pandemische paraatheid	878	35	913
	Bijdrage aan agentschappen	*535.863*	*4.551*	*540.414*
	RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	310.193	24.230	334.423
	RIVM: Bevolkingsonderzoeken	57.187	– 916	56.271
	RIVM: Vaccinaties	159.953	– 17.964	141.989
	Pandemische paraatheid	8.530	– 799	7.731
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*600*	*– 600*	*0*
	Ziektepreventie	600	– 600	0
	Bijdrage aan medeoverheden	*96.680*	*– 4.215*	*92.465*
	Pandemische paraatheid	42.563	1.007	43.570
	Overige	54.117	– 5.222	48.895
1.30	**Gezondheidsbevordering**	**118.916**	**– 184**	**118.732**
	Subsidies (regelingen)	*57.595*	*1.808*	*59.403*
	Preventie van schadelijk middelengebruik	17.064	886	17.950
	Gezonde leefstijl en gezond gewicht	19.895	– 16	19.879
	Letselpreventie	7.129	711	7.840
	Bevordering van seksuele gezondheid	12.469	227	12.696
	Overige	1.038	0	1.038
	Opdrachten	*6.315*	*– 857*	*5.458*

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Gezondheidsbevordering	6.315	– 857	5.458
	Bijdrage aan agentschappen	*1.917*	*– 89*	*1.828*
	Overige	1.917	– 89	1.828
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*82*	*– 82*	*0*
	Overige	82	– 82	0
	Bijdrage aan medeoverheden	*52.807*	*– 1.064*	*51.743*
	Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	76	– 76	0
	Seksuele gezondheid	52.731	– 988	51.743
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*200*	*100*	*300*
	VGP Internationaal	200	100	300
1.40	**Ethiek**	**49.752**	**1.333**	**51.085**
	Subsidies (regelingen)	*44.339*	*– 1.071*	*43.268*
	Abortusklinieken	30.150	0	30.150
	Medische ethiek	14.189	– 1.071	13.118
	Opdrachten	*2.475*	*2.404*	*4.879*
	Medische ethiek	2.475	2.404	4.879
	Bijdrage aan agentschappen	*2.938*	*0*	*2.938*
	CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	2.938	0	2.938
	Ontvangsten	**145.612**	**23.285**	**168.897**

Toelichting

Verplichtingen

Er is voor in totaal € 482 miljoen aan verplichtingenbudget van 2027 tot en met 2030 naar 2026 gehaald zodat bepaalde verplichtingen nog aangegaan kunnen worden in het huidige jaar. Dit betreft onder meer € 35 miljoen voor de SPUK ASG, € 27 miljoen voor bevolkingsonderzoeken, € 366 miljoen voor het aangaan van een meerjarige verplichting bij ZonMw, en € 13 miljoen voor de RIVM programmering en diverse (instellings)subsidies.

1.10 Gezondheidsbeleid

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

ZonMw: Programmering

Het budget voor ZonMw wordt met € 16,7 miljoen verhoogd in 2026. Hiervan is € 12,5 miljoen bestemd om continuïteit in de programma-uitgaven aan te kunnen brengen. Als gevolg van eerdere terugvorderingen ontstaat een tekort op het VWS deel van de ZonMw-begroting.

De overige mutaties betreffen overheveling van middelen naar het ZonMw budget voor specifieke programma's, waaronder € 2 miljoen voor het programma Reablement en € 0,7 miljoen voor Valpreventie. Het restant betreft kleinere technische mutaties.

1.20 Ziektepreventie

Bijdrage aan agentschappen

RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra

Binnen het instrument Bijdrage aan agentschappen heeft een verschuiving plaatsgevonden van RIVM: Vaccinaties naar RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra. Totaal gaat het daarbij om € 13,7 miljoen aan opdrachten voor vaccins, antivirale middelen en naalden.

Daarnaast is € 4 miljoen aan dit instrument toegevoegd voor de rioolwatersurveuillance door waterschappen waarvan de opdrachtverlening en financiering via het RIVM verloopt. Tezamen met een aantal technische kleinere mutaties wordt dit budget met € 27,3 miljoen verhoogd.

RIVM: Vaccinaties

Binnen het instrument Bijdrage aan agentschappen heeft een verschuiving plaatsgevonden van RIVM: Vaccinaties naar RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra. In totaal gaat het daarbij om een verplaatsing van € 13,7 miljoen. De gereserveerde middelen voor vaccinaties zullen via deze route tot besteding komen.

Tezamen met wat kleinere mutaties wordt het budget verlaagd met € 18,8 miljoen.

Ontvangsten

Door COVID-19 afrekeningen uit 2024 bij de GGD'en vloeit in totaal € 19 miljoen terug naar VWS. Tezamen met enkele andere mutaties worden de ontvangsten met € 23,3 miljoen verhoogd in 2026.

3.2 Artikel 2 Curatieve Zorg

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Curatieve Zorg (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**570.763**	**66.344**	**637.107**
	Uitgaven	**827.003**	**– 21.217**	**805.786**
2.10	**Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg**	**325.571**	**– 4.191**	**321.380**
	Subsidies (regelingen)	*218.125*	*– 7.646*	*210.479*
	Medisch specialistische zorg	86.095	852	86.947
	Curatieve ggz	11.842	– 1.306	10.536
	Eerstelijnszorg	6.270	– 340	5.930
	Lichaamsmateriaal	24.518	0	24.518
	Medische producten	89.400	– 6.852	82.548
	Inkomensoverdrachten	*28.635*	*1.725*	*30.360*
	Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	28.534	1.725	30.259
	Overige	101	0	101
	Opdrachten	*25.599*	*549*	*26.148*
	Medisch specialistische zorg	11.856	– 1.034	10.822
	Curatieve ggz	1.080	63	1.143
	Eerstelijnszorg	314	44	358
	Lichaamsmateriaal	580	– 59	521
	Medische producten	11.769	1.535	13.304
	Bijdrage aan agentschappen	*26.626*	*181*	*26.807*
	aCBG	7.068	160	7.228
	CIBG	19.293	0	19.293
	Overige	265	21	286
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*25.586*	*1.000*	*26.586*
	Overige	25.586	1.000	26.586
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*1.000*	*0*	*1.000*
	Overig	1.000	0	1.000
2.50	**NRG Pallas**	**145.000**	**0**	**145.000**
	Leningen	*14.500*	*0*	*14.500*
	Pallas nieuwbouw programma	14.500	0	14.500
	Vermogensverschaffing/-onttrekking	*130.500*	*0*	*130.500*
	Pallas nieuwbouw programma	130.500	0	130.500
2.60	**Zorgverzekeringsstelsel**	**356.432**	**– 17.026**	**339.406**
	Subsidies (regelingen)	*151.520*	*– 9.475*	*142.045*
	Uitvoering Zorgverzekeringsstelsel	2.790	– 133	2.657
	Uitvoering Regionale Samenwerking en Zorgvernieuwing	1.612	– 700	912
	Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden	118.533	– 8.500	110.033
	Regeling Veelbelovende Zorg	28.585	– 142	28.443
	Bekostiging	*73.706*	*– 2.000*	*71.706*
	Regeling zorgkosten onverzekerbare vreemdelingen	73.706	– 2.000	71.706
	Inkomensoverdrachten	*1.000*	*0*	*1.000*
	Ondersteuning Zvw	1.000	0	1.000
	Opdrachten	*10.039*	*– 5.561*	*4.478*
	Uitvoering Zorgverzekeringsstelsel	3.639	– 600	3.039

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Uitvoering Regionale Samenwerking en Zorgvernieuwing	1.548	– 964	584
Passende Zorg	4.852	– 3.997	855
Bijdrage aan agentschappen	*9.454*	*293*	*9.747*
Onverzekerden en wanbetalers (CJIB)	9.454	293	9.747
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*110.713*	*– 283*	*110.430*
Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	1.079	– 879	200
Onverzekerden (Sociale Verzekeringsbank)	13.292	500	13.792
Zorginstituut Nederland	96.342	96	96.438
Ontvangsten	**100.949**	**– 3.800**	**97.149**

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is per saldo met € 66,3 miljoen verhoogd in verband met het aangaan van verplichtingen voor 2027. Zo is er € 86,0 miljoen verplichtingenbudget verschoven van 2027 naar 2026 om in 2026 de verplichting voor 2027 aan het Zorginstituut Nederland vast te kunnen leggen.

2.10 Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg

Subsidies (regelingen)

In totaal wordt het subsidiebudget in 2026 verlaagd met € 7,6 miljoen.

Medische producten

Vanuit het AZWA is een MKB-call voor arbeidsbesparende MedTech opengezet binnen de PPS-i regeling van EZK. Anders dan gepland lukt het niet meer om de betalingen (€ 2,5 miljoen) in 2026 te verrichten. Tezamen met een aantal kleinere (technische) mutaties wordt het budget verlaagd met € 6,9 miljoen.

2.60 Zorgverzekeringsstelsel

Subsidies

Het subsidiebudget binnen het artikelonderdeel zorgverzekeringsstelsel wordt verlaagd met € 9,5 miljoen.

Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden

In de meest recente prognose van het CAK is het voor 2026 benodigde bedrag voor de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden (SOV) lager dan het beschikbare budget bij VWS. Hierdoor wordt het budget verlaagd met € 5,7 miljoen. Daarnaast valt € 2,8 miljoen vrij door lager uitgevallen kosten in het kader van zorg aan Oekraïense ontheemden. In totaal wordt het budget met € 8,5 miljoen naar beneden bijgesteld in 2026.

Opdrachten

In verband met wat kleinere technische mutaties wordt het opdrachtenbudget binnen het onderdeel zorgverzekeringsstelsel verlaagd met € 5,6 miljoen.

3.3 Artikel 3 Langdurige Zorg en Ondersteuning

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Langdurige Zorg en Ondersteuning (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**1.038.601**	**22.922**	**1.061.523**
	Uitgaven	**1.049.572**	**– 57.078**	**992.494**
3.10	**Participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen**	**569.617**	**– 52.281**	**517.336**
	Subsidies (regelingen)	*90.208*	*– 730*	*89.478*
	Toegang tot zorg en ondersteuning	18.837	– 2.102	16.735
	Inclusieve samenleving	37.625	897	38.522
	Kennis en informatiebeleid	33.746	475	34.221
	Opdrachten	*85.340*	*– 2.256*	*83.084*
	Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	73.247	– 99	73.148
	Overige	12.093	– 2.157	9.936
	Bijdrage aan agentschappen	*13.036*	*751*	*13.787*
	Overige	13.036	751	13.787
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*23.319*	*– 491*	*22.828*
	Doventolkvoorzieningen	22.800	28	22.828
	Participatie en zelfredzaamheid kwetsbare groepen	519	– 519	0
	Bijdrage aan medeoverheden	*357.714*	*– 49.555*	*308.159*
	Oekraïne	37.641	– 37.641	0
	Overige	320.073	– 11.914	308.159
3.21	**Langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten**	**479.955**	**– 4.797**	**475.158**
	Subsidies (regelingen)	*243.194*	*– 3.229*	*239.965*
	Zorg merkbaar beter maken	132.764	– 3.229	129.535
	Kennis, informatie en innovatiebeleid	30.087	0	30.087
	Palliatieve zorg en ondersteuning	80.343	0	80.343
	Opdrachten	*20.931*	*– 1.476*	*19.455*
	Zorgdragen voor langdurige zorg	20.931	– 1.476	19.455
	Bijdrage aan agentschappen	*518*	*0*	*518*
	Algemeen	518	0	518
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*215.220*	*0*	*215.220*
	Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank	55.503	0	55.503
	Uitvoeringskosten Centrum Indicatiestelling Zorg	159.717	0	159.717
	Bijdrage aan medeoverheden	*92*	*– 92*	*0*
	Overige	92	– 92	0
	Ontvangsten	**12.582**	**46.700**	**59.282**

Verplichtingen

Er is extra verplichtingenbudget van € 80 miljoen nodig om de structurele subsidies en de subsidieregeling zorggeschikte woningen te kunnen verplichten. Het grootste gedeelte van het budget van subsidieregeling zorggeschikte woningen staat in 2027 en 2028, deze subsidies worden dit jaar verplicht.

Tezamen met wat kleinere mutaties wordt het verplichtingenbudget verhoogd met € 22,9 miljoen.

3.10 Participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen

Bijdrage aan medeoverheden

In totaal wordt het budget voor bijdrage aan medeoverheden verlaagd met € 49,6 miljoen. Dit komt voornamelijk door de overboeking van de middelen voor de meerkostenregeling Oekrainse ontheemden naar het gemeentefonds.

Oekraïne

In 2026 wordt er voor € 36,6 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld aan het gemeentefonds voor de decentralisatie-uitkering meerkosten Oekraïne sociaal domein. Deze middelen worden ingezet ter compensatie van extra kosten die gemeenten maken voor de Wmo, de Jeugdwet en het Rijksvaccinatieprogramma als gevolg van de toestroom van Oekraïnse ontheemden naar Nederland. In totaal wordt het budget Oekraïne met € 37,6 miljoen verlaagd, dit is inclusief € 1 miljoen die vanuit de eerdere reservering voor Oekraïne vrijvalt.

Overige

Het budget voor de SPUK IZA Transformatiemiddelen valt op de VWS-begroting € 8,5 miljoen lager uit dan begroot. Op basis van de actuele stand en gegevens over de (verwachte) aangegane verplichte uitgaven is in beeld gebracht wat de verwachte uitgaven zijn in 2026. Dit budget wordt overgeboekt naar de premiegefinancierde zorguitgaven.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget op «Overige» verlaagd met € 11,9 miljoen.

Ontvangsten

Door diversere grote ontvangsten, waaronder een ontvangst uit de jaarrekening 2025 van het CIZ en de afrekening van een beëindigde SPUK-regeling, is de ontvangstenrealisatie € 10,7 miljoen hoger dan het geraamde bedrag.

Daarnaast wordt op basis van de vaststelling van de SPUK IZA uit 2023 eenmalig € 36 miljoen extra terugontvangen. Dit wordt veroorzaakt doordat niet alle verleende middelen van de SPUK IZA uit 2023 door de samenwerkingsregios zijn besteed.

Tezamen wordt de ontvangstenraming met € 46,7 miljoen naar boven bijgesteld in 2026.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Zorgbreed beleid (bedragen x € 1.000)				
		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**938.177**	**304.709**	**1.242.886**
	Uitgaven	**1.336.879**	**– 1.824**	**1.335.055**
4.10	**Positie cliënt en transparantie van zorg**	**64.398**	**1.399**	**65.797**
	Subsidies (regelingen)	*48.595*	*977*	*49.572*
	Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	37.701	– 5.273	32.428
	Transparantie van zorg	10.894	– 145	10.749
	Overige	0	6.395	6.395
	Opdrachten	*5.088*	*842*	*5.930*
	Transparantie van zorg	3.361	398	3.759
	Overige	1.727	444	2.171
	Bijdrage aan agentschappen	*10.715*	*– 420*	*10.295*
	CIBG	10.715	– 420	10.295
4.20	**Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt**	**605.054**	**– 246**	**604.808**
	Subsidies (regelingen)	*577.335*	*– 2.318*	*575.017*
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	379.789	1.667	381.456
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	189.072	– 5.386	183.686
	Overige	8.474	1.401	9.875
	Opdrachten	*8.366*	*– 1.650*	*6.716*
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	8.366	– 1.650	6.716
	Bijdrage aan agentschappen	*16.961*	*– 100*	*16.861*
	Overig	16.961	– 100	16.861
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*1.707*	*– 1.707*	*0*
	Overig	1.707	– 1.707	0
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*685*	*0*	*685*
	OECD	685	0	685
	(Schade)vergoeding	*0*	*5.529*	*5.529*
	Schadevergoeding	0	5.529	5.529
4.30	**Informatiebeleid**	**178.327**	**– 4.661**	**173.666**
	Subsidies (regelingen)	*96.426*	*– 4.728*	*91.698*
	Informatiebeleid	91.509	– 4.728	86.781
	Overige	4.917	0	4.917
	Opdrachten	*30.068*	*8.996*	*39.064*
	Informatiebeleid	30.068	8.996	39.064
	Bijdrage aan agentschappen	*51.065*	*– 8.929*	*42.136*
	Informatiebeleid	51.065	– 8.929	42.136
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*768*	*0*	*768*
	Overige	768	0	768
4.40	**Inrichting zorgstelsel**	**251.764**	**2.849**	**254.613**
	Opdrachten	*637*	*0*	*637*
	Overige	637	0	637
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*251.127*	*2.849*	*253.976*
	CAK	159.830	2.216	162.046
	NZa	86.438	155	86.593
	CSZ	1.478	0	1.478
	Overige	3.381	478	3.859
4.50	**Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland**	**237.336**	**– 1.165**	**236.171**
	Subsidies (regelingen)	*6.890*	*– 426*	*6.464*
	Algemeen	6.890	– 426	6.464
	Bekostiging	*214.089*	*2.491*	*216.580*

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Jeugd, Welzijn en Sport	4.532	646	5.178
Zorg	209.557	1.845	211.402
Opdrachten	*6.236*	*– 3.120*	*3.116*
Zorg	4.826	– 3.120	1.706
Welzijn	1.410	0	1.410
Bijdrage aan medeoverheden	*10.095*	*– 110*	*9.985*
Overige	10.095	– 110	9.985
(Schade)vergoeding	*26*	*0*	*26*
Overige	26	0	26
Ontvangsten	**33.467**	**12.074**	**45.541**

Toelichting

Verplichtingen

Er wordt extra verplichtingenruimte beschikbaar gesteld ten behoeve van instellingssubsidies, bijdragen aan uitvoeringsorganisaties en bijdragen aan ZBO's en RWT's. Daarnaast wordt aanvullend verplichtingenruimte beschikbaar gesteld voor de NZA, CIBG, en de IGJ voor de aanpak van Zorgfraude.

Voor de subsidieregeling Opleiden in een jeugd-ggz instelling wordt de verplichting eenmalig aangegaan in januari in plaats van in het laatste kwartaal van het jaar ervoor. Hiertoe wordt het verplichtingenbudget in 2026 met € 5,8 miljoen verlaagd. Bij de eerste suppletoire begroting 2027 zal het verplichtingenbudget met eenzelfde bedrag worden verhoogd. Deze mutatie heeft geen gevolgen voor de kasuitgaven.

Daarnaast is € 80,2 miljoen verplichtingenbudget verschoven van 2027 naar 2026 om in 2026 de verplichting voor 2027 aan het CAK vast te kunnen leggen.

Aanvullend wordt verplichtingenruimte beschikbaar gesteld vanuit de coalitieakkoordmiddelen van € 64,0 miljoen om verplichtingen aan te kunnen gaan voor subsidies ten behoeve van de thema's Landelijk Dekkend Netwerk (LDN) en de Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO).

Tot slot worden voor de uitvoering van de 'Regeling aanspraken zorgverzekering BES' contractafspraken gemaakt met zorginstellingen voor te leveren zorg in 2027. Om de zorgcontracten in 2026 te kunnen aangaan wordt het verplichtingenbudget op bekostiging met € 82,6 miljoen opgehoogd. Daarnaast wordt het subsidiebudget met € 5,3 miljoen opgehoogd om in 2026 verplichtingen te kunnen aangaan voor de uitvoering van jeugdzorg en naschoolse opvang op de BES-eilanden in 2027.

In totaal wordt het verplichtingenbudget in 2026 met € 304,7 miljoen verhoogd.

4.10 Positie cliënt en transparantie van zorg

Subsidies (regelingen)

Patiënten- en gehandicaptenorganisaties

De realisatie van € 6,4 miljoen van het budget voor Patiëntenorganisaties- en gehandicaptenorganisaties vindt plaats via «Overige». Dit betreft de instellingssubsidie aan Involv voor de ondersteuning van cliënenorganisaties en een projectsubsidie aan Pharos voor het verkleinen van gezondheidsverschillen. Tezamen met een aantal kleinere mutatie valt daardoor dit budget € 5,3 miljoen lager uit.

Overige

Deze wijziging hangt samen met de toelichting beschreven onder Patiënten- en gehandicaptenorganisaties. De uitgaven op dit budget vallen hierdoor € 6,4 miljoen hoger uit.

4.30 Informatiebeleid

Subsidies (regelingen)

Informatiebeleid

De verlaging van het budget op informatiebeleid wordt grotendeels veroorzaakt door een correctie van een dubbel geboekte technische mutatie van € 4,5 miljoen. Deze is opgebouwd uit € 2,9 miljoen voor generieke functies bij de Vereniging van Zorgaanbieders voor Zorgcommunicatie (VZVZ), € 1,1 miljoen voor het Twiin afsprakenstelsel, en € 0,4 miljoen voor Nictiz.

Tezamen met wat kleinere mutaties wordt dit onderdeel in totaal met € 4,7 miljoen verlaagd.

Opdrachten

Informatiebeleid

Doordat verschillende opdrachten niet worden uitgevoerd, valt er € 5,6 miljoen vrij op dit onderdeel. Dit betreft onder andere opdrachten op het gebied van persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO), European Health Data Space (EHDS) en enkele andere opdrachten in het kader van informatiebeleid.

Daarnaast worden budgetten technisch gecorrigeerd door een eerder dubbel geboekte technische mutatie van € 15,2 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit een overboeking van opdrachten naar bijdrage aan agentschappen van € 11,2 miljoen voor de ontwikkeling, pocs, pilots en implementatie van het Dezi-stelsel. Ook zijn er nog enkele andere mutaties die in totaal € 4 miljoen bedragen.

Tezamen met enkele andere mutaties wordt dit onderdeel in totaal met € 9,0 miljoen verhoogd.

Bijdrage aan Agentschappen

Informatiebeleid

Vanwege een correctie van een dubbel geboekte technische mutatie van € 10,1 miljoen wordt het budget verlaagd. Dit bedrag is opgebouwd uit € 9,2 miljoen voor de ontwikkeling, pocs, pilots en implementatie van het Dezi-stelsel, en € 1,0 miljoen voor het RIVM inzake EHDS en Data op Orde.

Tezamen met wat kleinere mutaties wordt het budget verlaagd met € 8,9 miljoen.

Ontvangsten

De ontvangsten als gevolg van vaststellingen van de subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19 zijn naar verwachting € 3 miljoen hoger dan geraamd.

Ook zijn er extra ontvangsten van € 9,1 miljoen als gevolg van de afrekening van de bijdrage aan het CIBG en de vaststellings van de instellingssubsdie van de SBOH voor het opleiden van artsen maatschappij en gezondheid.

Als gevolg hiervan wordt de ontvangstenraming met € 12,1 miljoen verhoogd.

3.5 Artikel 5 Jeugd

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Jeugd (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**217.146**	**– 64.810**	**152.336**
	Uitgaven	**241.261**	**– 39.604**	**201.657**
5.30	**Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel**	**241.261**	**– 39.604**	**201.657**
	Subsidies (regelingen)	*86.640*	*– 4.040*	*82.600*
	Kennis en informatiebeleid	23.839	2.936	26.775
	Jeugdbeleid	29.767	– 9.148	20.619
	Jeugdstelsel	33.034	2.172	35.206
	Opdrachten	*10.579*	*– 4.259*	*6.320*
	Kennis en informatiebeleid	3.011	– 1.399	1.612
	Jeugdbeleid	7.485	– 2.890	4.595
	Jeugdstelsel	83	30	113
	Bijdrage aan agentschappen	*1.751*	*492*	*2.243*
	Overige	1.751	492	2.243
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*0*	*567*	*567*
	Overige	0	567	567
	Bijdrage aan medeoverheden	*142.027*	*– 32.100*	*109.927*
	Overige	142.027	– 32.100	109.927
	Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	*264*	*– 264*	*0*
	Overige	264	– 264	0
	Ontvangsten	**2.515**	**2.900**	**5.415**

Toelichting

Verplichtingen

Voor het toekennen van diverse (meerjarige) subsidies is het verplichtingenbudget met € 20,1 miljoen in 2026 gewijzigd. Dit betreft een technische mutatie die verder geen invloed heeft op het kasbudget en tevens geen risico vormt voor de gebudgetteerde uitgaven van 2026. Deze wijziging zorgt ervoor dat lopend meerjarig beleid tijdig en afdoende kan worden voortgezet. Het verplichtingenbudget wordt in totaal met € 63,9 miljoen gewijzigd. De verplichtingenstand volgt grotendeels de bijbehorende verlaging van de uitgavenbudgetten.

5.30 Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel

Subsidies (regelingen)

Jeugdbeleid

Via een decentralisatie Uitkering (DU) zijn middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld als bijdrage aan de opgave om residentiele jeugdhulp te voorkomen en verkorten. Deze uitkering is onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd en de beweging om jeugdigen zo thuis mogelijk te laten opgroeien. Ten behoeve van de DU is in totaal € 26,1 miljoen naar de Algemene uitkering overgeboekt, waarvan € 7,2 miljoen vanuit het hoofdbudget subsidie zorg voor Jeugd.

Daarnaast is er € 0,4 miljoen van de middelen voor de Hervormingsagenda overgeboekt naar de algemene uitkering van het Gemeentefonds. De overige mutaties van dit budget betreffen herschikking van middelen (circa € 1,5 miljoen) naar andere instrumenten binnen artikel 5.

Tezamen wordt het beschikbare budget verlaagd met € 8,2 miljoen.

Bijdrage aan medeoverheden

Overige

Voor het verlenen van de SPUK niet beoogde kosten jeugdzorg, is in 2026 € 60 miljoen vanuit het Gemeentefonds overgeheveld naar artikel 5 op de VWS-begroting. Na beoordeling van de aanvragen over de jaren 2024 en 2025 is er een restant van € 11,6 miljoen. Dit resterende budget is overgeboekt naar de Algemene uitkering.

Verder zijn via een Decentralisatie Uitkering (DU) middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld als bijdrage aan de opgave om residentiële jeugdhulp te voorkomen en verkorten. Deze uitkering is onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd en de beweging om jeugdigen zo thuis mogelijk te laten opgroeien. Ten behoeve van de DU is in totaal € 26,1 miljoen naar de Algemene uitkering overgeboekt, waarvan € 18,9 miljoen vanuit het hoofdbudget Bijdrage aan medeoverheden.

Overige mutaties van dit budget betreffen herschikking van middelen (circa € 1,5 miljoen) naar andere hoofdbudgetten binnen artikel 5.

Tezamen wordt het budget verlaagd met € 32,1 miljoen in 2026.

3.6 Artikel 6 Sport en Bewegen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Sport en Bewegen (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**390.532**	**25.773**	**416.305**
	Uitgaven	**414.132**	**– 6.227**	**407.905**
6.40	**Sport verenigt Nederland**	**414.132**	**– 6.227**	**407.905**
	Subsidies (regelingen)	*188.162*	*– 1.760*	*186.402*
	Sportakkoord	125.393	– 2.149	123.244
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	49.626	0	49.626
	Kennis en innovatie	13.143	389	13.532
	Opdrachten	*2.090*	*233*	*2.323*
	Sportakkoord	1.599	233	1.832
	Kennis en innovatie	491	0	491
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*4.990*	*1.035*	*6.025*
	Dopingautoriteit	4.990	1.035	6.025
	Bijdrage aan medeoverheden	*218.317*	*– 5.750*	*212.567*
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	218.317	– 5.750	212.567
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*500*	*15*	*515*
	Dopingbestrijding	500	15	515
	Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	*73*	*0*	*73*
	Sportakkoord	73	0	73
	Ontvangsten	**48.168**	**7.400**	**55.568**

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 in totaal met € 32,0 miljoen verhoogd voor het administratief vastleggen van verplichtingen met een kaseffect voor 2027 en verder. Deze ophoging van het verplichtingenbudget heeft geen gevolgen voor de geraamde kasuitgaven in 2026. Het betreft de verhoging van het verplichtingenbudget voor het vastleggen van subsidieverplichtingen op het topsportprogramma, de BOSA-regeling en de subsidie aan NOC*NSF voor de breedtesport.

Daarnaast is het verplichtingenbudget verlaagd met een aantal mutaties die samenhangen met geraamde kasuitgaven 2026 van in totaal € 5,8 miljoen.

Tezamen is het verplichtingenbudget op artikel 6 verhoogd met € 25,8 miljoen.

6.40 Sport verenigt Nederland

Bijdrage aan medeoverheden

Duurzame en toegankelijke sportaccomodaties

De incidentele vrijval is ontstaan doordat de geraamde uitgaven voor uitvoeringskosten, nabetalingen op de regeling SPUK Stimulering Sport 2024 en op de lopende regeling 2026 lager zijn uitgevallen. Het gaat daarbij opgeteld in totaal om € 1,4 miljoen. Daarnaast wordt € 4,4 miljoen minder uitgegeven aan de SPUK Stimulering Sport als gevolg van het niet uitkeren van de prijsbijstelling in 2026. Tezamen met kleinere mutaties wordt dit budget met € 5,8 miljoen verlaagd.

Ontvangsten

Als gevolg van vaststellingen en afrekeningen van de (incidentele) regelingen en diverse subsidies vindt incidenteel in 2026 een hogere ontvangst op artikel 6 plaats dan eerder geraamd. De huidige ontvangst-raming dient daarom naar boven te worden bijgesteld met € 7,4 miljoen.

3.7 Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**383.122**	**– 7.133**	**375.989**
	Uitgaven	**216.203**	**– 5.891**	**210.312**
7.10	**De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII**	**40.718**	**– 199**	**40.519**
	Subsidies (regelingen)	*40.284*	*1*	*40.285*
	Nationaal Comité	8.228	567	8.795
	Nationale herinneringscentra	8.191	– 107	8.084
	Herinnering Indisch Molukse Doelgroep	1.306	186	1.492
	Zorg- en dienstverlening	6.665	126	6.791
	Overige	15.894	– 771	15.123
	Bekostiging	*200*	*– 200*	*0*
	Overige	200	– 200	0
	Opdrachten	*135*	*0*	*135*
	Overige	135	0	135
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*99*	*0*	*99*
	Overige	99	0	99
7.20	**Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII**	**175.485**	**– 5.692**	**169.793**
	Inkomensoverdrachten	*165.014*	*– 4.474*	*160.540*
	Wetten/regelingen verzetsdeelnemers/oorlogsgetroffenen	165.014	– 4.474	160.540
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*10.471*	*– 1.218*	*9.253*
	Sociale Verzekeringsbank	10.044	– 791	9.253
	Pensioen- en Uitkeringsraad	427	– 427	0
	Ontvangsten	**3.339**	**– 1.000**	**2.339**

Toelichting

Verplichtingen

De raming voor de verplichtingen die nog aangegaan worden in het jaar 2026 is naar beneden bijgesteld met in totaal € 7,1 miljoen. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat de raming voor de uitvoeringskosten en programmakosten van de SVB naar beneden wordt bijgesteld.

3.8 Artikel 8 Tegemoetkomingen en Rijksbijdragen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Tegemoetkomingen en Rijksbijdragen (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**32.465.649**	**12.000**	**32.477.649**
	Uitgaven	**31.543.149**	**12.000**	**31.555.149**
8.10	**Tegemoetkoming specifieke kosten**	**7.474.449**	**12.000**	**7.486.449**
	Inkomensoverdrachten	*7.474.449*	*12.000*	*7.486.449*
	Zorgtoeslag	7.386.500	0	7.386.500
	Tegemoetkoming specifieke kosten	87.949	12.000	99.949
8.40	**Rijksbijdragen**	**24.068.700**	**0**	**24.068.700**
	Bekostiging	*24.068.700*	*0*	*24.068.700*
	Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds 18-	3.449.400	0	3.449.400
	Rijksbijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	6.269.300	0	6.269.300
	Bijdrage Wlz	14.350.000	0	14.350.000
	Ontvangsten	**609.400**	**0**	**609.400**

Toelichting

Verplichtingen

De verhoging van het verplichtingenbudget met € 12 miljoen hangt samen met de uitvoeringscijfers over de Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten (TSZ).

8.10 Tegemoetkoming specifieke kosten

Inkomensoverdrachten

Tegemoetkoming specifieke kosten

Op basis van de uitvoeringscijfers van de Belastingdienst over de TSZ tot en met augustus is de verwachting dat er meer budget nodig is dan er beschikbaar is. Daarom wordt het budget met € 12 miljoen incidenteel verhoogd.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 Algemeen (Bedragen x €1000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**58.898**	**106**	**59.004**
	Uitgaven	**58.468**	**– 194**	**58.274**
9.10	**Internationale samenwerking**	**17.061**	**– 194**	**16.867**
	Opdrachten	*85*	*0*	*85*
	Overige	85	0	85
	Bijdrage aan agentschappen	*1.972*	*100*	*2.072*
	Overige	1.972	100	2.072
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*15.004*	*– 294*	*14.710*
	World Health Organization	2.668	0	2.668
	EMA	3.937	0	3.937
	Overige	8.399	– 294	8.105
9.30	**Eigenaarsbijdrage**	**36.407**	**0**	**36.407**
	Bijdrage aan agentschappen	*36.407*	*0*	*36.407*
	Eigenaarsbijdrage RIVM	36.407	0	36.407
9.40	**Begrotingsreserve achterborg WFZ-garanties**	**5.000**	**0**	**5.000**
	Garanties	*5.000*	*0*	*5.000*
	Overige	5.000	0	5.000
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

4.2 Artikel 10 Apparaat Kerndepartement

Tabel 13 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (Bedragen x € 1.000)			
	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	**635.924**	**1.807**	**637.731**
Uitgaven	**638.219**	**741**	**638.960**
Personele uitgaven	*515.778*	*3.254*	*519.032*
Waarvan eigen personeel	419.294	2.810	420.212
Waarvan inhuur externen	89.571	444	91.907
Inhuur deskundigen	3.968	0	3.968
Overige	2.945	0	2.945
Materiële uitgaven	*122.441*	*– 2.513*	*119.928*
Waarvan ICT	26.553	564	27.117
Waarvan bijdrage aan SSO's	74.615	– 2.559	72.056
Waarvan overige materiële uitgaven	21.273	– 518	20.755
Ontvangsten	**12.469**	**0**	**12.469**

Budgettaire gevolgen apparaatsuitgaven departement

Tabel 14 Nadere uitsplitsing apparaatsuigaven (Bedragen x € 1.000)				
		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**635.924**	**1.807**	**637.731**
	Uitgaven	**638.219**	**741**	**638.960**
10.30	**Kerndepartement**	**458.265**	**– 2.409**	**455.856**
	Personele uitgaven	*368.026*	*2.891*	*370.917*
	Eigen personeel	277.517	999	278.516
	Eigen personeel	2.534	0	2.534
	Externe inhuur	81.362	1.892	83.254
	Inhuur deskundigen	3.968	0	3.968
	Overige	2.645	0	2.645
	Materiële uitgaven	*90.239*	*– 5.300*	*84.939*
	ICT	9.805	641	10.446
	Bijdrage SSO's	69.674	– 3.373	66.301
	Overige	10.760	– 2.568	8.192
10.40	**Inspecties**	**134.103**	**3.204**	**137.307**
	Personele uitgaven	*110.660*	*860*	*111.520*
	Eigen personeel	106.277	860	107.137
	Externe inhuur	4.083	0	4.083
	Overige	300	0	300
	Materiële uitgaven	*23.443*	*2.344*	*25.787*
	ICT	15.096	– 54	15.042
	Bijdrage SSO's	3.910	1.000	4.910
	Overige	4.437	1.398	5.835
10.50	**SCP en Raden**	**45.851**	**– 54**	**45.797**
	Personele uitgaven	*37.092*	*– 497*	*36.595*
	Eigen personeel	32.966	– 941	32.025
	Externe inhuur	4.126	444	4.570

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Materiële uitgaven	*8.759*	*443*	*9.202*
ICT	1.652	– 23	1.629
Bijdrage SSO's	1.031	– 186	845
Overige	6.076	652	6.728
Ontvangsten	**12.469**	**0**	**12.469**

Toelichting

10.30 Kerndepartement

Materiële uitgaven

Als gevolg van enkele kleine technische mutaties wordt het materiële budget verlaagd met € 5,3 miljoen.

4.3 Artikel 11 Nog onverdeeld

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 11 Nog onderdeeld (Bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**321**	**0**	**321**
	Uitgaven	**1.827**	**0**	**1.827**
11.4	**Nog onverdeeld**	**1.827**	**0**	**1.827**
	Nog te verdelen	**1.827**	**0**	**1.827**
	Overige	1.827	0	1.827
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

5 Premiegefinancierde zorguitgaven (PZ)

Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de premiegefinancierde zorguitgaven binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz).

Het PZ-hoofdstuk bestaat uit de volgende paragrafen:

Paragraaf 5.1: Totaaloverzicht Zvw en Wlz
Deze paragraaf bevat: een totaaloverzicht van de premiegefinancierde zorguitgaven (Zvw en Wlz).

Paragraaf 5.2: Zorgverzekeringswet
Deze paragraaf geeft een overzicht van de wijzigingen in de budgetten voor 2026.

Paragraaf 5.3: Wet langdurige zorg
Deze paragraaf geeft een overzicht van de wijzigingen in de budgetten voor 2026.

Verdiepingingsbijlagen Zvw en Wlz in deelsectoren (Open data)
De verdiepingsbijlagen geven voor alle deelsectoren een overzicht van alle mutaties sinds ontwerpbegroting 2026. Deze informatie wordt als open data beschikbaarbaar gesteld op Overzicht Datasets | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid (rijksfinancien.nl).

5.1 Totaaloverzicht Zvw en Wlz

Tabel 16 Totaaloverzicht premiegefinancierde zorguitgaven (Zvw en Wlz) voor het jaar 2026 (bedragen x € 1.000)	
	2026
Zorgverzekeringswet (Zvw)	
Bruto uitgaven	69.469.672
Ontvangsten	3.442.669
Netto uitgaven	66.027.003
Wet langdurige zorg (Wlz)	
Bruto uitgaven	41.183.645
Ontvangsten	2.776.700
Netto uitgaven	38.406.945
Totaal (Zvw + Wlz)	
Bruto uitgaven	110.653.317
Ontvangsten	6.219.369
Netto uitgaven	104.433.948

5.2 Zorgverzekeringswet

5.2.1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 17 Belangrijkste beleidsmatige uitgavenmutaties Zvw (bedragen x € 1.000)	
	2026
Vastgestelde begroting 2026	**69.725.652**
Stand suppletoire begroting september 2026	69.428.486
Belangrijkste 2e suppletoire mutaties	*41.186*
1) Actualisatie Q3 2026	32.839
2) SPUK IZA transformatiemiddelen	8.512
3) Overig	– 165
Stand 2e suppletoire begroting 2026	**69.469.672**

Toelichting

1) Actualisatie Q3 2026

Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut, CAK, Zorgverzekeraars Nederland en de Nederlandse Zorgautoriteit zijn de Zvw-uitgaven geactualiseerd. Per saldo leidt dit tot een verhoging van de uitgavenraming met € 32,8 miljoen. De uitsplitsing voor de Zvw-sectoren wordt hieronder in tabel 19 weergegeven.

2) SPUK IZA transformatiemiddelen

De SPUK IZA Transformatiemiddelen hebben betrekking op de middelen voor transformatieplannen bij gemeenten. Op basis van de actuele stand en gegevens vanuit DUS-i over de (verwachte) aangegane verplichte uitgaven is in beeld gebracht wat de verwachte uitgaven zijn in 2026. Daaruit blijkt dat € 8,5 miljoen niet langer in 2026 benodigd zal zijn. Dit budget is overgeboekt naar de premiegefinancierde zorguitgaven.

3) Overig

Deze post bestaat uit een vrijval van resterend budget.

Tabel 18 Belangrijkste beleidsmatige ontvangstenmutaties Zvw (bedragen x € 1.000)	
	2026
Vastgestelde begroting 2026	**3.442.669**
Stand suppletoire begroting september 2026	3.442.669
Belangrijkste 2e suppletoire mutaties	*0*
Stand 2e suppletoire begroting 2026	**3.442.669**

Toelichting

Er zijn geen wijzigingen op de ontvangsten.

Tabel 19 Budgettaire gevolgen van beleid Zvw (bedragen x € 1.000)			
	Vastgestelde begroting incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amende-menten)(1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1)+2
Uitgaven	**69.428.486**	**41.186**	**69.469.672**
Eerstelijnszorg	**9.439.971**	**35.898**	**9.475.869**
Huisartsenzorg	4.977.969	22.626	5.000.595
Multidisciplinaire zorg	1.042.061	1.974	1.044.035
Tandheelkundige zorg	1.047.808	5.815	1.053.623
Paramedische zorg	1.312.213	8.348	1.320.561
Verloskundige zorg	352.065	2.953	355.018
Kraamzorg	452.109	2.455	454.564
Zorg voor zintuiglijk gehandicapten	255.746	– 8.273	247.473
Tweedelijnszorg	**37.159.419**	**– 38.295**	**37.121.124**
Medisch-specialistische zorg	33.266.995	– 43.575	33.223.420
Geriatrische revalidatiezorg	1.102.516	1.142	1.103.658
Eerstelijnsverblijf	487.203	128	487.331
Beschikbaarheidbijdrage academische zorg	1.117.397	0	1.117.397
Beschikbaarheidbijdragen curatieve zorg	260.282	0	260.282
Overig curatieve zorg	925.026	4.010	929.036
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	**6.341.603**	**21.340**	**6.362.943**
Apotheekzorg en hulpmiddelen	**8.622.791**	**– 4.876**	**8.617.915**
Apotheekzorg	6.372.492	– 15.050	6.357.442
Hulpmiddelen	2.250.299	10.174	2.260.473
Wijkverpleging	**3.225.624**	**2.448**	**3.228.072**
Ziekenvervoer	**1.183.593**	**9.715**	**1.193.308**
Ambulancevervoer	1.070.110	8.351	1.078.461
Overige ziekenvervoer	113.483	1.364	114.847
Opleidingen	**2.052.337**	**0**	**2.052.337**
Buitenland	**1.148.459**	**6.609**	**1.155.068**
Grensoverschrijdende zorg	607.459	6.609	614.068
Internationale verdragen	541.000	**0**	541.000
Transformatiemiddelen IZA	**254.524**	**8.512**	**263.036**
Nominaal en onverdeeld Zvw	**165**	**– 165**	**0**
Ontvangsten	**3.442.669**	**0**	**3.442.669**

Toelichting
In de open data worden alle mutaties per Zvw-sector toegelicht. Hieronder worden conform de ondergrenzen van de RBV alleen beleidsmatige mutaties boven de € 10 miljoen en technische mutaties boven de € 20 miljoen toegelicht.

Huisartsenzorg
Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut zijn de Zvw-uitgaven geactualiseerd. Bij de huisartsenzorg leidt dit tot een verhoging van de uitgavenraming met € 22,6 miljoen.

Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg
Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut zijn de Zvw uitgaven geactualiseerd. Bij de geestelijke gezondheidszorg leidt dit tot een verhoging van de uitgavenraming met € 21,3 miljoen.

Medisch-specialistische zorg
Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut zijn de Zvw-uitgaven geactualiseerd. Bij de medisch-specialistische zorg leidt dit tot een verlaging van de uitgavenraming met € 43,6 miljoen.

Apotheekzorg
Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut zijn de Zvw-uitgaven geactualiseerd. Bij de apotheekzorg leidt dit tot een verlaging van de uitgavenraming met € 15,1 miljoen.

Hulpmiddelen
Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut zijn de Zvw-uitgaven geactualiseerd. Bij de hulpmiddelen leidt dit tot een verhoging van de uitgavenraming met € 10,2 miljoen.

5.3 Wet langdurige zorg

5.3.1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 20 Belangrijkste beleidsmatige uitgavenmutaties Wlz (bedragen x € 1.000)	2026
Vastgestelde begroting 2026	**41.915.960**
Stand suppletoire begroting september 2026	41.207.521
Belangrijkste suppletoire mutaties	*– 23.876*
1) Actualisatie Q3 2026	– 23.876
Stand 2e suppletoire begroting 2026	**41.183.645**

Toelichting
1) Actualisatie Q3 2026
Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut zijn de overige Wlz-uitgaven geactualiseerd. De uitsplitsing voor de Wlz-sectoren wordt hieronder in tabel 22 weergegeven.

Tabel 21 Belangrijkste beleidsmatige ontvangstenmutaties Wlz (bedragen x € 1.000)	2026
Vastgestelde begroting 2026	**2.760.100**
Stand suppletoire begroting september 2026	2.776.700
Belangrijkste suppletoire mutaties	*0*
Stand 2e suppletoire begroting 2026	**2.776.700**

Toelichting
Er zijn geen wijzigingen op de ontvangsten.

Tabel 22 Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)	Vastgestelde begroting incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen)(1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1)+2
Uitgaven	**41.207.521**	**– 23.876**	**41.183.645**
Zorg in Natura	**36.059.742**	**0**	**36.059.742**
Ouderenzorg	21.034.396	0	21.034.396
Gehandicaptenzorg	12.446.601	0	12.446.601
Langdurige geestelijke gezondheidszorg	2.578.745	0	2.578.745
Persoonsgebonden budgetten	**3.951.596**	**0**	**3.951.596**
Ouderenzorg	923.058	0	923.058
Gehandicaptenzorg	2.666.672	0	2.666.672
Langdurige geestelijke gezondheidszorg	361.866	0	361.866
Overige Wlz-uitgaven	**1.196.183**	**– 23.876**	**1.172.307**
Beheerskosten	455.593	– 29.671	425.922
Uitgaven buiten contracteerruimte	740.590	5.795	746.385
Nominaal en onverdeeld	0	0	**0**
Ontvangsten eigen bijdragen	**2.776.700**	**0**	**2.776.700**

Toelichting
Voor de 2e suppletoire begroting 2026 heeft het ministerie alleen uitvoeringsinformatie voor de overige Wlz-uitgaven ontvangen. Voor zorg in natura en persoonsgebonden budgetten is de NZa julibrief, verwerkt in de ontwerpbegroting 2027, de meest recente uitvoeringsinformatie.

Overige Wlz-uitgaven
Op basis van uitvoeringsinformatie van het Zorginstituut zijn de overige Wlz-uitgaven geactualiseerd. Bij de beheerskosten leidt dit tot een verlaging van de uitgavenraming met ongeveer € 30 miljoen. Daarnaast vallen de uitgaven buiten de contracteerruimte, zoals de tandheelkundige zorg, hulpmiddelen en medische-specialistische zorg Wlz, € 6 miljoen hoger uit.